

عنوان مقاله:

ساختار قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در مقایسه با نظام مشروطه در خصوص نوع حاکمیت و ریاست بر حکومت

محل انتشار:

فصلنامه اندیشمندان حقوق، دوره 4، شماره 9 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

سیدعلی میررمضانی - کارشناسی ارشد حقوق خصوصی

زهرا تیرگر - کارشناسی ارشد حقوق کیفری و جرم شناسی

حسین فروغی نیا - دکتری حقوق بین الملل و عضو باشگاه پژوهشگران دانشگاه آزاد اسلامی قائمشهر

خلاصه مقاله:

در مباحث مربوط به حاکمیت معمولاً به منشاء قدرت اشاره می شود و یکی از عمده ترین تفکیکی که تاکنون در خصوص منابع قدرت صورت گرفته است این که حاکمیت یا دارای منشاء الهی است و یا این که ماورایی نبوده و برخاسته از اراده ملت و خواست مردم می باشد. بنای حاکمیت بر هر یک از دو قسم مذکور، نتایج و تبعات خود را بر سایر موضوعات مرتبط با حاکمیت از قبیل شرایط، صفات، انتخاب، عزل و مسئولیت حاکم یا همان رئیس حکومت بر جای می گذارد. تعیین نوع حاکمیت و انتخاب حاکم شایسته و به عبارت دیگر امتزاج امر مشروعیت و مقبولیت در گزینش حاکم یکی از مهم ترین مولفه هایی است که اصولاً قوانین اساسی هر کشوری متناسب با دیدگاه های فکری عقیدتی آن جامعه، به تبیین و تنظیم آن می پردازد. این مقاله به بررسی و مقایسه منشاء حاکمیت و نیز شرایط، صفات، انتخاب، نظارت، عزل، اختیارات و مسئولیت های رئیس حکومت در دو قانون اساسی مدون ایران، یعنی قانون اساسی مشروطه و قانون اساسی جمهوری اسلامی می پردازد تا به این سؤال پاسخ گوید که کدام یک از قوانین اساسی مورد تحقیق، بر مبنای شایسته سالاری و مردم سالاری دینی تنظیم گردیده اند. بررسی تمام مولفه هایی که در این نوشتار مورد مطالعه قرار گرفته نشان می دهد، قانون اساسی جمهوری اسلامی با به رسمیت شناختن منشاء الهی حاکمیت، ترکیب مطلوبی از مقبولیت و مشروعیت را در مورد شرایط و صفات رهبری و هم چنین انتخاب، نظارت، عزل، اختیارات و مسئولیت های ایشاندر مقایسه با معیارهای مقرر در قانون اساسی مشروطه نسبت به شاه پدید آورد. به نحوی که با توزیع و کنترل متوازن قدرت، و هم چنین ایجاد تناسب بین اختیارات و مسئولیت ها توانسته است به نحو بهتری شایسته سالاری و مردم سالاری دینی را تحقق بخشد.

کلمات کلیدی:

قانون اساسی، حاکمیت، ولایت فقیه، سلطنت، شایسته سالاری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/542029>

